

บทความการจัดการเรียนรู้ ปิงปอง ป.ศ.๒๕๖๓

ชื่อเรื่อง เทคนิคการแต่งกายและทำผมพ็อนเมืองแบบคุ่มหลวงนครเชียงใหม่

ชื่อ-นามสกุล

๑. นายพงษ์พัชร	ทะนันชัย
๒. นายเฉลิมชัย	อินตะเปียง
๓. นายพีระพัฒน์	สีจันทร์
๔. นางสาวณัฐรินทร์	หอมกาบ
๕. นางสาวช่อเอื้อง	รัตนชัย

หน่วยงาน วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่

การจัดการความรู้ด้านนักศึกษา

บทสรุปผู้จัดทำการจัดการความรู้

ในสมัยพระราชชายาเจ้าดารารัศมีเสด็จอยู่เชียงใหม่ล้านนาได้มีการแสดงในราชสำนัก ล้านนามากมายเช่นพ็อนเล็บ พ็อนเทียน พ็อนมานมุขเชียงตา ระบายซอ พ็อนมานแม่แล้ ที่สืบทอดกันมา จนถึงทุกวันนี้ เป็นต้น การแสดงที่เห็นได้อย่างชัดเจนและมีมากมายนั้นคือการแสดงพ็อนเมือง “พ็อนเมืองคือพ็อนเล็บและพ็อนเทียน” การแต่งกายของพ็อนเมืองในปัจจุบันจะผิดแบบไปพอสมควร และยังมีบางชุดที่ผู้คนหลายคนยังไม่ทราบว่าสามารถใส่พ็อนเล็บได้ คณะทำงานการจัดการความรู้ด้านการวิจัย ได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงจัดทำโครงการการจัดการความรู้ด้านการวิจัยในหัวข้อ เทคนิคการแต่งกายและทำผมพ็อนเมืองแบบคุ่มหลวงนครเชียงใหม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนและนักศึกษารวมถึงประชาชนทั่วไป ที่จะได้รับความรู้เกี่ยวกับการแต่งกายพ็อนเมืองแบบคุ่มหลวงนครเชียงใหม่ได้ถูกต้องและเผยแพร่ต่อไป

จากที่คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคการแต่งกายและทำผมพ็อนเมืองแบบคุ่มหลวงนครเชียงใหม่ นั้น ได้เห็นถึงความแตกต่างระดับหนึ่งในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ทั้งวิธีการทำผม การแต่งกาย การแต่งกายและทำผมพ็อนเมืองแบบคุ่มหลวงนครเชียงใหม่จะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สืบทอดกันมานั่นนาน ซึ่งแบ่งออกเป็นสามรูปแบบในการแต่งตัว

๑. การแต่งตัวในรูปแบบชุดผ้าไหมยกดอก ห่มสไบกลองทอง
๒. การแต่งตัวเรียบแบบชาวบ้าน เสื้อสีขาวนวลหรือครีม นุ่งซิ่นตีนจกห่มสไบ
๓. การแต่งกายห่อสไบเฉียง นุ่งผ้าซิ่นตีนจก การแต่งการห่อสไบเฉียงนั้นจะนิยมแต่งเฉพาะพ็อนเทียน ส่วนทรงผมนั้นคือทรงผมทรง ญี่ปุ่น หรือที่นิยมเรียกกันว่า “กะบังหน้าพ็อนเมือง” และสิ่งที่เห็นได้ชัดที่สุดในปัจจุบันที่แตกต่างจากแบบเดิม นั่นก็คือการสวมใส่กำไลข้อเท้า ในปัจจุบันนั้นจะไม่ค่อยพบเห็น

แล้ว คณะผู้วิจัยจึงจัดทำโครงการการจัดการความรู้ด้านการวิจัยในหัวข้อ เทคนิคการแต่งกายและทำผม
พ็อนเมืองแบบคุ้มหลวงนครเชียงใหม่ ให้ออกมาในรูปแบบวีดีโอการแต่งพ็อนเมืองทั้ง ๓ รูปแบบ
เผยแพร่ทางสถานศึกษาและช่องทางออนไลน์ YouTube เพจสโมสรนักศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์
เชียงใหม่ และจัดทำเป็น CD ให้สำหรับผู้สนใจ ได้สมบูรณ์แบบและเป็นแบบอย่างที่ถูกต้องให้บุคคล
ภายหลังได้ศึกษาต่อ

คำสำคัญ เทคนิค, การจัดการความรู้ , คุ้มหลวง, พ็อนเมือง , ผ้าซิ่นตีนจก

นิยามศัพท์คำสำคัญ

เทคนิค	หมายถึง ศิลปะและวิธีการในการปฏิบัติเกี่ยวกับวิชาการและกิจการ ต่างๆ
การจัดการความรู้	หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจาย อยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนใน องค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้ง ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
คุ้มหลวง	หมายถึง พระราชวังหรือวัง ของเจ้าผู้ครองนครในหัวเมืองฝ่ายเหนือ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่
พ็อนเมือง	หมายถึง เป็นพ็อนที่มีลีลาแสดงลักษณะเป็นแบบฉบับของ "คน เมือง" หรือ "ชาวไทยยวน" ซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่อาศัยอยู่เป็น ปึกแผ่นในแคว้นแคว้น "ลานนา" ซึ่งพ็อนเมืองแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ พ็อนเล็บ พ็อนเทียน
ผ้าซิ่นตีนจก	หมายถึง ผ้าซิ่นที่มีโครงสร้าง ๓ ส่วน คือ ส่วนหัว ส่วนตัว และส่วน ตีน ที่ทอด้วยกลวิธีจก การต่อเชิง (ตีนซิ่น) มีลวดลายพิเศษต่างจาก ผ้าซิ่นที่ใช้ปกติในชีวิตประจำวัน ลวดลายจกที่นำไปต่อซิ่น เรียกว่า “ตีนจก” มีแหล่งผลิตสำคัญ (ที่ยังคงไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะถิ่น)